

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Articulus I. Modus Concionum, ac Digressionum in gratiam Defunctorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

Postremò nulla dies non Patronos miserabiliū reorum spectet, & misericordia divina, cuius vices in Purgatorio, quò pertin-

gere vix potest, susceperitis, causam hęc vestram suscipiet, qua patrocinante, quem aduersarium timere possitis ?

CAPVT QVINTVM.

De commendatione defunctorum.

ARTICULUS I.

Modus Concionum, ac digressionum in gratiam defunctorum.

1066.
Tota concione.

ISSAS facio privatas Patroni defunctorum commendationes, ad quas utique charitas tot nominibus impellit alios, quot ipsa impellitur ad opitulandum: de publicis loquor. Porro multifariam agi potest ad populum de ope piis manibus ferenda. Primum tota concione, quæ in templis Societatis IESU singulis mensibus habetur ipso die Synaxeos Generalis, vel aliàs alibi ex legibus Sodalium in opem defunctorum incumbentium. Quæ ratio miseris illis patrocinandi optabilis quidem, imò & laudabilis, ac sequenda videri potest, cum deceat concionem præcipuo Communionis Generalis, aut ejusmodi Sodalitatis fini, id est, animarum solatio totam accommodari. Et nos toto hoc tractatu in gratiam Concionatorum, biennii forsitan spatio, sive viginti quatuor concionibus sat materiæ suggestimus; maximè si exordiis, ac thesibus exornandis, fundendisque alia è locis communibus eruantur. Quin etiam themata illis apta huic Articulo subjungimus. Sed, ut verum fatear, vereor ut luctuosum argumentum tamdiu, ac frequenter, continenterque inculcatum in vulgus probetur. Et licet piis hominibus probari faciamus, non dubito, quin plerisque Oratorum id consilii sit displiciturum. Etenim quando de infœlicibus illis captivis agitur, nisi ardent, ac vehementi cum affectu, non satis appositè dicitur. Isti autem vehementiæ nonnullorum vel corporis valetudo, vel animi habitus impar esse solitus est. Adde, quod id genus materiæ in conciones per

facrum Adventum aut Quadragesimam habendas, vel aliàs distrahendas minimè quadret, atque adeò parum usui sit illis futurum.

Itaque alteram concionis rationem propono defunctis utilem, & facilius amplectendam. Depromatur thema ex Evangelio, vel aliunde, quod tam vitæ functis, quam viventibus applicari queat: & cum in viventium commodum ac salutem expositum amplificatumque fuerit, tum ad mortuorum solatium referatur, ac dilatetur. Tale thema est illud: *Ite & vos in vineam meam.* Duplex enim distingui potest Vineam. Prior, quæ sita sit super terram, Ecclesia scilicet Militans, vel anima adhuc peregrina. Posterior subter eam, Ecclesia scilicet Patiens, vel Patris, aut Matris, aut Amici anima. Igitur culturâ prioris explicatâ, ac pro viribus persuasâ descendere licebit ad culturam posterioris. Quippe Ecclesiam Patientem summi Patrisfamilias vineam esse, ex fidelibus animis tanquam ex vitibus conflata, quia licet illæ ardeant, utpote Soli Justitiæ expositæ, tamen succo melioris vini, id est, gratiæ sanctificantis, *Deumque, & homines laudantis* nectare plenas esse, ideoque earum quoque non mediocrem curam suscipi à Patrefamilias. Itaque 1. *Exiit*, urgente charitate erga vineam illam electam, sive Electorum. 2. *Exiit* è stricti Judicis rigore, & Patris filios miserantis personam induit, quasi ductus pœnitentiâ severitatis. 3. *Conducere operarios*, addicta illis mercede gratiæ amplioris, & gloriæ, pro labore vel minimo in vineam cultura impendendo. 4. *Dixit illis: Ite in vineam meam*, nempe ut eam putent, frondes ac sarmenta noxia rescindendo, id est, obligationis ad pœnam vincula, satisfactionum suarum falce refecando, & mortificationis cultro verborum & actionum superflua noxiâque putando. 5. Ut eam impinguent Christi sanguine in Missa litando. 6. Ut eam ad palum

1067.
Media concionis parte, ut si dicas Ecclesiam patientem esse vineam.

palum crucis alligent, sive imploratis Christi cruci affixi meritis animas erigant. 7. denique ut vites transplantent in coelestem paradysum, ubi lætissimas uvas, vinumque generosissimum amoris beatifici proferrant. Ita perorare licebit, & ne memoria culturae prioris vineæ adhibendæ pereat, repeti poterit obiter, & ad illius, pariterque hujus posterioris culturae studium populus accendi.

Defunctum esse cæcum.

Similiter distingui potest, & tota concione describi duplex cæcus, prior peccator, posterior defunctus, uterque opem mendicans, nam ut priorem pro priore concionis parte tibi relinquam. 1. *Cæcus* est defunctus, qui oculos quos æterno lumini aperire deberet, clausos jam habet. 2. Quia insuper in tenebricoso carcere vincus est, extra omnem, præterquam flammæ sulphuræ, & ingentium miseriarum aspectum. 3. *Cæcus*, eo miserior, quia clarè agnoscit cæcitatæ suæ causam non aliam esse, quam noxas suas, & veri luminis, dum viveret, repudiationem. 4. *Cæcus quidam*. Ô! si nosse illum! Pater est tuus, frater, amicus intimus. *Sedebas*, qui situs plangentis est, ut patet ex illo Thren. Jeremiæ c. 1. *Quomodo sedet sola Civitas plena populo? Ubi cum Maldonato, & Cornelio intelligi potest Quomodo iacet*, & hic quoque in proposito: nam cæci mendici jacent, quando sedent, quia humi sedent. 6. *Secus viam*, nempe Cæli; quod tendebat, & unde in tenebricosum carcerem retractus est. 7. *Mendicans* nempe suffragia mortalium, Rex, Papa, Pater tuus, & Mater. 8. *Mendicans*, quia omni ope per se destitutus. 9. *Mendicans* cum te locupletarit, & alioqui jure suo subsidium exigere possit. 10. *Mendicans*, quia à te spe sua, & jure suffragiorum promissorum, vel aliter debitorum frustratus. 11. *Mendicans*, cum tu facillimè eum cæli divitiis cumulare possis, & lumine gloriæ donare.

Defunctum esse leprosum.

Denique pariter dividi potest concio duas in partes, quarum prior de criminum reo verè leproso, posterior de defuncto pertractet. Nam & hic leprosus est. 1. Quia adhuc inquinatus est reliquiis peccati quod lepra est. 2. Quia ut lepra corpus depalcitur, ita noxa per flammam lustralem, & merorem, exedit animam purgandam. 3. Quia ut lepra morbus Hercules vocatur, quod difficillimè curetur, & ad eam depellendam opus sit robore Herculeo, ita morbum animarum purgandarum non nisi divina virtute depelles. 4. Quia ut lepra sanguine infantium Plinio teste curabatur, sic lepra defunctorum sanguine Christi. 5. Quia ut leprosus non aliis modò est horribilis, sed etiam sibi; ita defunctus non

modò mortalibus, vel cogitantibus est horrore, sed etiam sibi, propter antea vitæ conscientiam. 6. Uti leprosi consortio aliorum arcetur, ita defunctus beatorum societate.

Tertia ratio de defunctis in Concione agendi esse potest per congruam ad illos in fine concionis vel decursu digressionem. Quam quidem peritus Concionator ex materia sua facile deducturus est. Si quis autem opportunè & apertè ad eam descendere non valebit, hujusmodi insinuationibus tui poterit. 1. Atque hætenus sermo ad mortales, nunc de immortalibus, sed heu! in flammis miserè viventibus, quia hic locus, & tempus est, paucis agendum. Ad hos enim etiam pertinent hæc Evangelii verba, quæ hætenus exposuimus, &c. Vel alia hodierni Evangelii. 2. Non ero vobis jam importunus, si de piis manibus pauca libavero. Nam charitas semper opportuna est, & nunc præsertim, quando hic dies Communionis Generalis eorum solatio addictus est. Igitur hæc Evangelii hodierni pars: *Ego vox clamantis in deserto*, Vos, Auditores, ad eorum subsidium excitet, necesse est. Tori enim sunt vox præ subsidii desiderio, & clamantis quidem vox, non modò loquentis, quia in acerbissimis supplicii constituti, quibus nullus clamor, nullus gemitus par esse possit. Item *Vox clamantis* quia à nobis remotissimè sunt; verè enim dicant: *Necessarii quoque mei recesserunt à me*. Denique sunt vox Justitiæ divinæ per eorum pœnas clamantis durum esse *incidere in manus Dei viventis*, præsertim si eos, qui in eas inciderunt audire, & juvare dedignemur. 3. Hætenus sermone divino pasti estis, Auditores. Congruit jam, ut mensæ reliquias pauperibus mortuis distribuamus, & nostrum Sinitapi ex quo omnia fercula composuimus, reliquum aliquid habet quo illi reficiantur: nempe, quod lachrymas excutiat. Has igitur defunctis date ex intimo sensu miserationis. 4. Sed ecce lugubris hic pannus, & reliquus funebris apparatus altaris me monet mortis, & mortuorum, & nefas est hodie de illis silere, ne in animas adeò miserabiles duri, & crudeles videamur: neque verò Evangelium hodiernum sterile est materiæ illis idoneæ; monet enim *Parandam esse viam Domini*, nempe & his qui à Domino proximè absunt: sed heu! in flammeo carcere. 5. Hætenus de illa virtute: nunc *excellentiorem viam vobis demonstro*, charitatem in defunctos, hanc enim hodierna die suo quodam jure exigunt, & vos Eucharistiæ, divino, inquam, pane refecti gratias Deo,

1068.

Per digressionem in fine concionis.

noq

non melius, quam per eos in Cælum missos, rependere potestis. Etenim excellentius Deum laudabunt Cælo donati, quam sanctorum mortalium maximi, dum vitam hanc adhuc degunt. 6. Quod si id culpæ, quam hactenus insectati sumus, adhuc placet, & portò placebit, heu! quantum olim vobis illa merorem pariet! nempe tantum, quantum sentiunt animæ summo bono propter illam privatæ, & igne acerrimo ardentes: quantum, inquam, tyranni Martyribus inurere non potuerunt. 7. Si eleëmofyna pauperibus vivis debeatur, quanto magis vitâ functis? quippe egen-
tissimis, & tui juvandi impotentissimis. 8. Sed minimè decet me personam meam oblivisci. Nam hodie Orator sum defunctorum, & vereor ne mihi exprobrent illud: *Et non dixerunt, qui præteribant, benedictio Domini super vos: benediximus vobis in nomine Domini.* Non sunt igitur prætereundi.

1069. Hæc, licet vulgaria digressionum ad defunctos genera non piguit Concionatoribus in mentem revocare. Ut enim aliæ res, dum quaruntur, etsi ante oculos positæ, subinde tamen minimè advertuntur, ita & digressiones: & facile erit inventis alias meliores addere.

Unum restat, quod objici possit huic nostro ad defunctos digressionum consilio, per has Auditoris animum à materia proposita diverti, ac proinde frangivoluntatis jam commotæ impetum, affectumque vel ad virtutis laudatæ studium, vel ad vitii vituperati fugam, velut sopiri. Verùm respondeo 1. Non videri id magis contingere posse propter hujusmodi digressiones, quam ob Cantum Psalmi de Profundis, ad miserationem animarum pios excitare natum. 2. Defunctorum memoriam non magis officere piis aliis motibus, quam recordationem mortis, & utramque illos corroborare posse. 3. Charitatem in fideles Deo mortuos gemellam esse charitatis in Deum, quam constat reginam esse virtutum, easque ad officium impellere. 4. Denique ex Communionis Generalis instituto defunctos jus habere, ut saltem semel per mensam eorum causa tractetur, idque ipsomet illius die. Si igitur tota illis concio non tribuatur, saltem ejus particulam obtineant, oportet: ne tam miseræ ac miserabiles animæ, quadam injuria afficiantur ab iis, à quibus potissimè instituti ac muneris sui ratione genus omne subsidii expectabant.

1069.
Satisfit
objectioni.

ARTICULVS II.

Nonnulla ex Evangelis singularum Dominicarum themata digressionum, vel concionum è toto tractatu eruendarum in gratiam defunctorum.

DOMINICA I. ADVENTUS.

- I. **H**ora est iam nos de somno surgere: Rom. 13. quia jam tempus gratiæ, & satisfactionis. Numero marginali. 237.
- II. *Sol obscurabitur, Luna non dabit lumen suum.* Etiam in Purgatorio, ubi Solis Justitiæ, & Lunæ Mysticæ conspectus subtrahetur, Stellæ cadent de Cælo, id est, in Cælo extare non videbuntur Sancti, quippe animis opem eorum ferre frustra implorantibus. n. 93. & 176.
- III. *Arescentibus hominibus præ timore, & expectatione.* Quomodo tibi idem non contingit flammam lustrales tam acres expectanti? n. 291. & 327.
- IV. *Verba autem mea non præteribunt.* Scilicet verba de Judicio, etiam particulari, & de carcere, ubi ad extremum usque solvendum est quadrantem. n. 18.

DOMINICA II. ADVENTUS.

- I. **C**um audisset Joannes in vinculis. Collatio horum vinculorum, & captivitatis hujus mundi, cum vinculis, & captivitate Purgatorii. n. 61. 643.
- II. *Cum audisset opera Christi.* Effectus Communionis Generalis, & indulgentia plena, verè opera Christi, in vinculis purgantibus audiuntur. n. 977.
- III. *Cæci vident, surdi audiunt, leprosi mundantur, mortui resurgunt.* Hæc defunctis accidunt ope misericordiæ christianæ: nam vident jam liberi Deum, Verbum divinum audiunt, à lepra peccati curantur, & ad vitam celestem resurgunt. 93. & 470. & alibi sapius, præfertim. 657.
- IV. *Pauperes Evangelisantur.* Animæ mortuorum pauperrimæ ab Angelis Evangelisantur. 711. Vide etiam P. Dionysium Auger de earum paupertate.
- V. *Tu es, qui venturus es? an alium expectamus?* Sic Pater captivus in Purgatorio